

РЕШЕНИЕ

№ 91

гр. Сливен, 24.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СЛИВЕН в публично заседание на четиринадесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Мая П. В.ва

Членове: Пламен Д. Стефанов
Симеон Ил. Светославов

при участието на секретаря Радост Д. Гърдева
в присъствието на прокурора Б. Н. С.
като разгледа докладваното от Симеон Ил. Светославов Въззивно
наказателно дело от общ характер № 20222200600414 по описа за 2022
година

Производството е по чл. 313 и сл. от НПК.

Образувано е по протест с вх. № 8182/26.05.2022 г. на прокурора Е. П. от РП Сливен,
срещу невлязла в сила присъда от 25.05.2021 г. по НОХД № 1210/2021 г. на РС Сливен.

Постъпило е и допълнително изложение № 12288/01.08.2022 г. от прокурор М. К. от
РП Я., срещу горепосочената присъда.

С протеста от 26.05.2022 г. представителят на държавното обвинение е изложил довод
за неправилност на присъдата, поради необоснованост. Порокът се изразявал в това, че
съдът не бил оценил правилно доказателствата, които безспорно обусловили извършеното
от подсъдимите престъпления. Поради това протестираната присъда следвало да бъде
отменена и постановена осъдителна такава спрямо тримата подсъдими. Алтернативно, ако
се установят съществени процесуални нарушения по смисъла на чл. 348, ал. 3 от НПК, се
иска от настоящата съдебна инстанция да отмени присъдата и да я върне за ново
разглеждане.

С допълнително изложение, представителя на РП Я. конкретно посочва, че съдът
частично е кредитирал показанията на разпитаните в хода на съдебното следствие свидетели
Г. и А., както и показанията им от досъдебното производство, събрани по съответния
процесуален ред. Не била кредитирана именно частта, в която свидетелите възпроизвеждали
казаното им от подсъдимите. Съдът тенденциозно приел, че е възможно да е бил налице
натиск от страна на полицейските служители, а след това и от разследващите полицаи.
Освен това, съдът обстойно обсъдил протоколите за разпит на обвиняемите, дадени в хода
на досъдебното производство, като акцентирал на граматическото и пунктуационно
изписване на същите. От това извел извод за съмнение при попълване на протоколите за
доброволно предаване и за разпит на обвиняеми, поради което приел, че не може да бъде
направен еднозначен и категоричен извод, както за направеното самопризнание от страна на

подсъдимите за извършеното деяние, така и по отношение на изявлението относно предадените вещи. С оглед на това, държавното обвинение счита, че съдът без аргументи не е кредитирал доказателства по делото и е следвало да се кредитират, дадените в ДП обяснения на подсъдимите, които са направени пред защитник и са прочетени от първоинстанционния съд по съответния ред. Изложен е и довод, че не е следвало да бъде направено изменение на обвинението по чл. 287 от НПК, тъй като не се касаело за прилагане на закон за по тежко наказуемо престъпление, а за прилагане на закон за по-леко наказуемо престъпление. В заключение представителят на РП Я. счита, че анализирайки доказателствата по делото, в тяхната съвкупност, можело да се обоснове извод за доказаност на обвинението.

Иска се от настоящата съдебна инстанция да отмени оправдателната присъда и да бъде постановена нова, с която подсъдимите да бъдат осъдени за извършено от тях престъпление по чл. 197, т. 3, вр. чл. 195, ал. 1, т. 3 и т. 4, вр. чл. 194, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1 от НК.

В съдебно заседание представителят на ОП Сливен поддържа протеста, тъй като счита присъдата за неправилна и незаконосъобразна. Съдът правилно установил фактическата обстановка, но достигнал до погрешни правни изводи, поради което иска да бъде отменена атакуваната присъда на основание чл. 336, ал. 1, т. 2 от НПК и да бъде постановена нова, с която тримата подсъдими да бъдат признати за виновни за извършено престъпление по чл. 197 във вр. чл. 195 от НК.

В съдебно заседание защитникът на подсъдимите иска обжалваната присъда да бъде потвърдена като правилна, тъй като изводите на съда се крепят на обективни факти и обстоятелства, правилно установени по делото. Съдът бил се произнесъл по първоначалното обвинение по чл. 195 от НК и е оправдал подсъдимите, защото установил, че не следва да носят наказателна отговорност за кражба. Ако бил установил обратното, тогава съдът следвало да преквалифицира деянието по чл. 197 от НК, но данни и доказателства за вината на подсъдимите не били събрани. Обвинението се стремяло да докаже виновността на подсъдимите с признания пред полицейски служители, което е недопустимо според чл. 115 от НПК и практиката на ВКС. Посочените в протеста процесуални нарушения счита, че не са налице и действително протоколите са с идентично съдържание. По делото били предадени вещи от приятелката на единия от подзащитните, което се установило пред първата инстанция, а същевременно полицаите писали, че вещите са предадени от подсъдимия, което не отговаряло на действителната фактическа обстановка.

В правото си на лична защита подсъдимите искат присъдата да бъде потвърдена, тъй като не са виновни.

В последната си дума подсъдимите искат да бъде потвърдена присъдата.

Настоящата съдебна инстанция намира въззивната жалба за процесуално допустима, тъй като е подадена от процесуално легитимирана страна в законоустановения срок срещу акт подлежащ на обжалване.

С оглед доводите и възраженията на страните, доказателствата по делото, преценени по отделно и в тяхната съвкупност, съдът прие за установеното следното:

С протестираната присъда Сливенският районен съд признал подсъдимите С. Л. Й., *****, И. Н. Н., ЕГН *****, и И. Л. Й., ЕГН *****, за невиновни в това, че в периода от 18.04.2013 г. до 09.06.2013 г., включително в гр. Я., действайки, в условията на продължавано престъпление и в съучастие като съизвършители, чрез разрушаване на прегради, здраво направени за защита на имот чрез използване на МПС- л. А. Рено Клио с рег. № *****, собственост на С. Л. Й., са отнели чужди движими вещи на обща стойност от 388 лв., от владението на собствениците им без тяхно съгласие с намерението противозаконно да ги присвоят. Сливенският районен съд ги е оправдал по повдигнатото спрямо тях обвинение за извършено престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 3 и т. 4, вр. чл. 194, ал. 1, във вр. чл. 20, ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1 от НК.

Първоинстанционният съд установил от фактическа страна, че подсъдимите С. Л. Й. и И. Л. Й. са братя, а подс. И. Н. Н. е техен приятел, като тримата са неосъждани. През април 2013 г. подс. С. Й. притежавал лек автомобил „Рено Клио“ с рег. № *****, с който тримата подсъдими се придвижвали из гр. Я..

На 04.04.2013 г. личният автомобил на свид. Р. от гр. Разград, бил паркиран пред бл.** в ж. к. „Граф Игнатиев“, като на същата дата е извършена кражба от него на акумулатора на автомобила -55 Ah, на стойност 55 лв. На 18.04.2013 г. от личния автомобил на свид. Д. от гр. Я., който е бил паркиран на ул. „Т.“, до бл.***, ж. к. „Хале“, е извършена кражба на 1 преносим телевизор с плосък екран, марка „Denver“, на стойност 75 лв. и мъжка шапка от плат на стойност 1 лв. На 20.04.2013 г. от личния автомобил на свид. И. от гр. Я., намиращ се в ж. к. „Г. И.“ до бл.***, е извършена кражба на монтирано антирадарно устройство марка „Whistler XTP-140“ на стойност 75 лв. От личния автомобил на свид. Д. от гр. Я., находящ се в района на ж. к. „Г. И.“ на 26.04.2013 г. е извършена кражба на антирадарно устройство марка „Saver Super Wide“ на стойност 10 лв. и навигационно устройство „Garmin nuvi“ на стойност 135 лв. От личния автомобил на свид. А. от гр. Я., находящ се на ул. „Т.“ до № 170 на 08.06.2013 г. е извършена кражба на антирадарно устройство марка „Кобра XRS 9340“, на стойност 60 лв. На следващия ден от личния автомобил на свид. Н. от гр. Я., находящ се ул. „Б. м.“ № **, през нощта била извършена кражба на антирадарно устройство „Кобра“, 14 бандово, на стойност 108 лв. Кражбите били осъществени чрез взлом на някое от стъклата на автомобилите.

На 13.06.2013 свид. Н. подал заявление до РУ-Я. за извършена кражба от лекия му автомобил, като била извършена предварителна проверка от свид. А. и Г. от РУ-Я.. Направили проверка на камерите и установили, че автомобил спира в близост до една от колите, от която е извършена кражба, и че 1-2 човека чупят стъкла на автомобил, и взимат нещо. Установили, че автомобилът е сходен с този на подс. С. Й., поради което се насочили към него и другите двама подсъдими, с които в последствие направили беседа. С протокол за доброволно предаване са предадени откраднатите вещи, а като предаващо лице е посочен подс. И. Й..

Откраднатите от леките автомобили вещи били върнати на собствениците им, а от заключението на назначената пред първоинстанционния съд съдебнооценителна експертиза се установява, че общата им стойност е 519 лв.

Тази фактическа обстановка съдът установил въз основа на писмените и гласни доказателства, като кредитирал показанията на свид. П. Р., В. Д., П. И., А. Д., И. А. и Н. Н., от които се установява времето, начина на проникване в автомобилите и откраднатите вещи. Дадена е и частична вяра на показанията на свид. Г. и А. в частта, с която пресъздават извършената от тях проверка за кражби на територията на гр. Я.. В останалата част относно проведените беседи с подсъдимите и заявеното от тях не са кредитирани, тъй като преразказват факти от проверка, извън рамките на досъдебното производство.

Дадена е вяра на обясненията на подсъдимите като гласни доказателствени средства, тъй като са последователни, вътрешнологични и непротиворечиви. Противоречието им се изразявало в несъответствие с показанията на полицейските служители, които в тази част не били кредитирани.

Първоинстанционният съд изразил своето съмнение в извършената проверка и разследване, поради което приел, че е възможно да е бил налице натиск от страна на полицейските служители, а след това и от страна на разследващите полицаи спрямо подсъдимите. Обстоятелствата, които пораждали тази възможност били първоначалната насоченост на свидетелите към подсъдимите и то само от обстоятелството, че забелязали сходен автомобил. Второто обстоятелство бил изготвения протокол за доброволно предаване в който И. Й. посочил подробно всяка от петте вещи и точно от кои автомобил са откраднати. Същевременно обясненията, които дали на досъдебно производство съвпадали по съдържание, а протоколите били съставени в различно време, но не се различавали нито с буква, нито с препинателен знак. Липсвал съюза „на“ в изречението „желая разпита ми да

се проведе в присъствието упълномощения....“. Именно тези съмнения изключили възможността изявленията им, с които се признават за виновни да бъдат ценени.

По отношение на предаването на вещите била разпитана и свидетелката И. Л., от чиито показания се установило, че тя е предавала на полицейските служители малка торбичка, която И. Й. оставил у нея. Показанията и съдът приел за достоверни, тъй като съвпадали с тези на свид. Г.. От тях обаче не можело да бъде направен извод за съпричастност и виновност на И. Й. в инкриминираното деяние.

В заключение първоинстанционният съд достигнал на извода, че не са налице други доказателства, а от събраните не може по безспорен и категоричен начин да се установи виновността на подсъдимите в извършване на деянието в което са обвинени. Свид. А. заявил, че е проведен следствен експеримент, но такъв по досъдебното производство не е приложен. Не били налице и разписки от Еконт, както се посочвало от свид. А.. Въз основа на тези фактически констатации, първоинстанционният съд достигнал до решаващия правен извод, че подсъдимите са невиновни, поради което ги оправдал по повдигнатото обвинение за извършено престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 3 и т. 4, вр. чл. 20, ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1 от НК.

По отношение на правната квалификация, прокуратурата поискала нейното изменение в съдебната прения, а не по реда на чл. 287 от НПК, поради което първоинстанционният съд се произнесъл по първоначално повдигнатото обвинение, изключвайки онази част от вещите, по които е постановена влязла в сила оправдателна присъда.

Настоящата въззивна инстанция изцяло споделя съображенията на първоинстанционния съд, въз основа на които е била приетата за установена и доказана фактическа обстановка, считайки ги за обосновани, логични и почиващи на цялата събрана по делото доказателствена съвкупност.

На първо място, показанията на двамата полицейски служители съдържат предположения и съждения относно вида на автомобила, регистрационен номер и лицата на хората проникнали в автомобилите, от които са извършени кражби. В тази част те не могат да бъдат кредитирани. Показанията им, както правилно е приел първият съд, не могат да бъдат взети предвид и относно узнатите от беседите обстоятелства. Организирането на беседи, разговори, в писмена или устна форма, подписани лично от съответните лица или не, провеждани от полицейски служители по ЗМВР, могат да имат само оперативно значение, с оглед разработването на версии и тяхната проверка. Те обаче нямат процесуална стойност и направените изявления от лицата не могат да се включват в доказателствения материал по делото. Още по-малко е възможно това да бъде вършено чрез възпроизвеждането им от съответните полицейски служители, които са ги чули или записали. В българския НПК ясно са очертани правилата за това по какъв начин се установяват доказателствата в процеса и кой е компетентния орган, пред който това може да бъде сторено (вж. чл. 104, 115, 138 от НПК). Съвсем ясно е и че не се допускат доказателствени средства, които не са събрани или изготвени при условията и реда на НПК (чл. 105 от НПК). Опитът за заобикаляне на установения в НПК процесуален регламент за депозиране, както на обяснения, така и на свидетелски показания, води до нарушение на основни процесуални права и непоправими последици за справедливостта на наказателното производство. В този смисъл е и новата, трайно установена съдебна практика на ВКС и ЕСПЧ - *Решение № 247 от 12.12.2016 г. на ВКС по н. д. № 895/2016 г., II н. о., НК, Решение № 197 от 31.10.2017 г. на ВКС по к. д. № 727/2017 г., I н. о., НК, Решение № 202 от 1.09.2020 г. на ВКС по н. д. № 712/2019 г., II н. о., НК, Решение от 8.03.2018 г. на ЕСПЧ по делото Д. М. срещу България.*

Даването на доверие на определени източници на факти е въпрос на вътрешно убеждение на решаващия съд, а в случая тази преценка е защитена чрез внимателната оценка на достоверността на показанията и противоречието им с другите факти, които са установени по делото.

На второ място, направените от вече привлечените като обвиняеми изявления сами по себе си не могат да доведат до несъмнен извод, че подсъдимите са извършили повдигнатото

им обвинение по чл. 195 от НК. Действително тяхното съдържание е напълно идентично, включително и с липсващия съюз „на“, но независимо от това, тези изявления са крайно недостатъчни за да бъде направен какъвто и да е извод за съставомерност на деянието във визираната хипотеза. Нещо повече, налице са две нови привличания на обвиняемите, по които те изрично заявяват нежеланието си да дават обяснения. Същевременно първите обяснения на подсъдимите относно съпричастността им не могат да бъдат подкрепени с други доказателствени средства, тъй като не са налице други достоверни такива, които да ги възпроизвеждат пряко или да създават верига от косвени доказателства, обуславящи единствения възможен извод за тяхното участие в инкриминираното деяние. Следователно те са изолирани от установена фактическа обстановка, поради което не могат бъдат кредитирани, както правилно първият съд е направил.

Протокола за доброволно предаване е съставен на 13.06.2013 г. в хода на досъдебното производство, но направените в него писмени изявления от подсъдимия Й. са преди да бъде привлечен в качеството на обвиняем /01.08.2013г./, поради което нямат процесуалната характеристика на обяснения по смисъла на чл. 115 от НПК, тъй като към момента на извършването им подсъдимият не е имал качеството на обвиняем. Освен това разпоредбата на чл. 115, ал.1 от НПК за валидността и годността на обясненията на обвиняемия като доказателствено средство е абсолютно необходимо те да са дадени устно пред съответния орган, като в тази връзка следва да се отбележи, че разпоредбата на чл. 237, ал.5 от НПК не предвижда изключение от това правило, тъй като от самото съдържание на този текст е видно, че собственоръчното написване на обясненията е допустимо, но само при условие, че преди това са депозирани устно - "разпитаният може, ако поиска, да изложи собственоръчно обясненията или показанията, които е дал устно". Следователно изискването на чл. 115, ал.1 от НПК за устност на дадените обяснения пред съответен орган е абсолютно и не може да бъде заобикаляно и игнорирано, поради което коментираното писмено изявление на подс. И. Й., направено от него в хода на цитираното действие по разследването, не може да има процесуалните характеристики на обяснения. Писменото изявление освен това няма характер и на показания, тъй като лицето не е имало качество на свидетел и не са обективирани в протокол за разпит. По тези съображения писменото изявление на подс. Й., обективирано в протокола за доброволно предаване, не е годно доказателствено средство по НПК, и не може да бъде ценено. Сведенията дадени преди привличането им като обвиняеми също не разкриват характеристика на обяснения или показания.

На последно място, настоящата въззивна инстанция споделя доводът на защитата, че при краен решаващ извод за несъставомерност на деянието, не следва да се прави и такъв за това дали върнатите вещи обуславят приложението на закон за по-леко наказуемо престъпление, а именно привилегирания състав на чл. 197 от НК, тъй като такъв извод е дължим при доказване по несъмнен начин на повдигнатото обвинение.

При изпълнение на задълженията по чл. 313 и чл. 341 от НПК, въззивният съд не констатира допуснати от РС Сливен съществени процесуални нарушения, които да обусловят отмяна на обжалваната присъда. Съвпадението на крайните решаващите изводи на двете съдебни инстанции обуславя и извод за неоснователност на предявения протест, поради което същия следва да бъде оставен без уважение, а обжалваната присъда потвърдена на основание чл. 338 от НПК.

Предвид горното, настоящата въззивна инстанция достига до същия решаващ правен извод до който е достигнал и първият съд, а именно за недоказаност по несъмнен начин по смисъла на чл. 303 от НПК на повдигнатото обвинение за престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 3 и т. 4, вр. чл. 26, ал. 1 от НК, спрямо подсъдимите, поради което правилно с обжалваната присъда са признати за невиновни и оправдани по така повдигнатото обвинение.

При този изход на делото и на основание чл. 190, ал. 1 от НПК разноските по делото остават за сметка на държавата. Разноските за адвокатско възнаграждение в тази хипотеза по дела от общ характер не се присъждат в полза на подсъдимите, тъй като в НПК не е предвидено при оправдаване на подсъдимите по наказателни дела от общ характер да им бъдат заплащани направените от тях разноски от страна на държавата. При такава

невъзможност законодателят е предвидил в наказателния процес направените разноси от подсъдимия по делата от общ характер да не се възстановяват. Подобни претенции могат да бъдат реализирани в отделно производство по реда на специален закон /Решение № 38 от 3.02.2017 г. на ВКС по н. д. № 39/2017 г., I н. о., НК/.

Ръководен от горното и на основание чл. 334, т. 6 и чл. 338 от НПК, Сливенският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Присъда № 71 от 25.05.2021 по НОХД № 1210/2021 г. по описа на РС Сливен.

Решението не подлежи на обжалване и протестиране.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____